

WPŁYW ZAJĘĆ DOGOTERAPII NA FUNKCJONOWANIE I ROZWÓJ DZIECI

Dogoterapia pomaga w kształtowaniu i rozwijaniu umiejętności okazywania emocji i uczuć. Dzięki dogoterapii dzieci uczą się respektowania potrzeb zwierząt. Poznają zasady bezpiecznego zachowywania się w obecności psów. Zajęcia z udziałem psa motywują dzieci do działania, wspomagają sprawność fizyczną, psychiczną młodego człowieka, a także komunikację i to zarówno werbalną, jak i niewerbalną oraz stanowią podstawę do rozwijania relacji interpersonalnych. Co więcej, dla większości dzieci kontakt z psem jest źródłem przyjemności.

Dogoterapia ma wiele zalet, poprzez terapię z udziałem psa możemy:

- wspomagać rozwój mowy i wzbogacać słownik,
- przełamywać lęk,
- rozwijać motorykę dużą i małą,
- rozwijać funkcje poznawcze,
- stymulować zmysły (m.in. wzrok, słuch, dotyk), ćwiczyć koncentrację uwagi,
- ćwiczyć koordynację ruchów oraz orientację przestrzenną,
- rozwijać myślenie przyczynowo-skutkowe,
- stymulować pracę mięśni poprzez wykonywanie ćwiczeń ruchowych,
- budować poczucie pewności siebie, własnej wartości i bezpieczeństwa,
- podnosić aktywność, uczyć samodzielności i odpowiedzialności,
- łagodzić stres,
- rozwijać spontaniczną aktywność,
- motywować i mobilizować do podejmowania działań,
- uczyć właściwych postaw w stosunku do zwierząt,
- uczyć zasad bezpiecznego postępowania z psami,
- budować więzi emocjonalne u osób z trudnym kontaktem.

Kilka ważnych faktów na temat dogoterapii i kontaktu dziecka z psem

Przez lata terapia z udziałem psów obrosła w mity. Częściowo powstały one z chęci zysku osób zajmujących się taką formą zajęć, częściowo wynikała z ówczesnego stanu wiedzy na temat psów. Posyłając dziecko na zajęcia z udziałem psa, warto zdawać sobie sprawę z istnienia tych mitów.

Oto kilka z nich:

1. **“Pies leczy, uzdrawia samą swoją obecnością”.** Żadne zwierzę nie posiada takich właściwości. Pies może motywować dziecko do wykonywania trudnych dla niego zadań, dzięki czemu dziecko pokonuje swoje ograniczenia, ale jest to wynik odpowiednio dobranych ćwiczeń, a nie sama obecność psa.
2. **“Pies zawsze kocha swoją pracę”.** Udział psa w zajęciach zawsze jest dla niego obciążający. Są psy, które znoszą to lepiej, łatwiej się dostosowują do stawianych im zadań, ale bądźmy realistami – grupa dzieci, bądź jedno dziecko, które wydaje dziwne dźwięki, dziwnie się porusza, jest często dla psa czynnikiem stresogennym i dlatego bardzo ważne jest dbanie o komfort psa pracującego.
3. **“Niektóre rasy są wręcz stworzone do dogoterapii”.** Często hodowcy tak właśnie reklamują mioty swoich psów, kierując się chęcią zysku. Nie ma rasy idealnej, są konkretne osobniki (różnych ras albo kundelki) wykazujące predyspozycje do

takiej pracy. Pies, który ma brać udział w zajęciach, powinien przejawiać pewne predyspozycje oraz być szkolony i socjalizowany (przez zabawę, metodami pozytywnymi) już w okresie szczenięcym. Pies pracujący podlega ciągłej obserwacji, w każdej chwili może pojawić się konieczność odsunięcia go od zajęć, zapewnienia mu urlopu bądź całkowitego wycofania z pracy.

4. **„Nie bój się, piesek cię nie ugryzie”**. Pies ma zęby, pies gryzie, warczy i szczeka. Zmuszanie dziecka, które boi się psa, do kontaktu z nim przyniesie odwrotny skutek od zamierzonego. W sytuacji, gdy dziecko obawia się psów, na widok psa na ulicy ucieka, wpada w panikę, najlepiej skontaktować się z osobą zajmującą się kynofobią (czyli lękiem przed psami), która ułoży program dla konkretnego dziecka. Takie zajęcia odbywają się najpierw bez psa. Osoba prowadząca decyduje, kiedy, jak i w jakim natężeniu przeprowadzić spotkanie dziecka z psem. Praca z kynofobią wymaga cierpliwości, delikatności i uważności na potrzeby dziecka, zarówno ze strony terapeuty jak i rodziców.
5. **„Z psem na zajęciach można zrobić wszystko, on wie, że to dzieci i nic im nie zrobi”**. To jeden z najniebezpieczniejszych mitów, zarówno dla dziecka, jak i dla psa. Kładzenie dziecka na psie, ściskanie ogona, uszu, łap, pozwalanie grupie dzieci na jednoczesne głaskanie psa – to sytuacje, które mogą prowadzić do tragedii. Pies ma prawo w takiej sytuacji warczeć, gryźć, gdyż czuje się zagrożony, przekraczane są jego granice. Tego typu sytuacje nie mają żadnej wartości edukacyjnej i terapeutycznej, zagrażają natomiast bezpieczeństwu dziecka i psa. Pies jest na zajęciach podmiotem – aktywności dobrane do podopiecznych muszą uwzględniać jego predyspozycje i możliwości i odbywać się z poszanowaniem jego granic.
6. **„Pies w domu to dogoterapia”**. Często rodzice obserwujący wyszkolonego psa podczas zajęć nie zdają sobie sprawy, ile czasu, zapału, kreatywności i cierpliwości wymaga wypracowanie z psem danych umiejętności. Czasem wydają się one takie oczywiste – np. spokojne leżenie przy przewodniku. Zachwyceni zajęciami dorośli kupują szczeniaka danej rasy, który okazuje się dla nich utrapieniem. Zajęcia z udziałem psa są przygotowywane przez przewodnika. Często jest to osoba, która najpierw zajmowała się terapią dzieci. Ma wiedzę i doświadczenie z zakresu prowadzenia zajęć z dziećmi, a następnie z zakresu pracy z psem. Czym innym są 30-minutowe zajęcia, a czym innym mieszkanie z psem pod jednym dachem.

Obecnie coraz częściej odchodzi się od klasycznie pojmowanych zajęć z zakresu dogoterapii na rzecz zajęć z udziałem psa. **Celem takich zajęć jest przedstawienie podopiecznym psa jako zwierzęcia ze swoimi potrzebami i wyposażenie dzieci w umiejętności, które zwiększą ich kompetencje i bezpieczeństwo w kontaktach ze zwierzęciem.** Udział psa w tych zajęciach jest minimalny, jest on jedynie punktem wyjścia do zabaw i rozmów. Takie właśnie zajęcia są cenne – uwrażliwiają dzieci na otaczające je zwierzęta i uczą podmiotowego traktowania wszystkich istot żyjących.

Opracowała: mgr Beata Łagodzińska, nauczyciel zajęć z kodowania i programowania w Przedszkolu Anglojęzycznym Mały Poliglota w Kołobrzegu.

Źródło:

<https://centrumpsychologiczne.com.pl/dogoterapia/>

<https://dziecisawazne.pl/kilka-waznych-faktow-na-temat-dogoterapii-i-kontaktu-dziecka-z-psem/>